

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. "ทำดีได้ดี-ทำชั่วได้ชั่ว", นพราชประชานิเทศ
พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๒.

โชติ ทองประยูร, กฎหมายคณะสงฆ์ พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๐๖.

ญาณสังวร, สมเด็จพระ. การบริหารทางจิตสำหรับผู้ใหญ่ นครหลวงกรุงเทพ-
ธนบุรี : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๕.

ทินพันธุ์ นาคะตะ, ร.ท., "คุณค่าของพุทธศาสนาในการบริหารราชการ", วิทยานิพนธ์-
รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๐๘.

ปริญญาโยคีวิบูลย์, หลวง. การศึกษาที่สมบูรณ์ พระนคร : กรุงเทพการพิมพ์,
๒๕๔๔.

ปิ่น มุทุกันต์, พ.อ. บทบาทพระบรมครู พระนคร : คลังวิทยา, ๒๕๐๗.

พุทธทาสภิกขุ, การศึกษาคืออะไร กรุงเทพมหานคร : การพิมพ์พานิชย์, ๒๕๑๗.

ภิญโญ สาร, การบริหารงานบุคคล กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, ๒๕๑๗.

ภิญโญ สาร, หลักบริหารการศึกษา กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, ๒๕๑๖.

ภิญโญ สาร, บทบาทของศึกษาธิการจังหวัด พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
๒๕๑๒.

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. "หลักราชการ", อนุสรณ์เนื่องใน
งานสถาปนกิจศพนายทอง แสงศิริ, ๒๕๑๕.

รุ่งเรือง บุญไธยรส, พระไตรปิฎกฉบับสาระสำคัญ เล่ม ๒ เชียงใหม่ : โรงพิมพ์-
พุทธนิคม, ๒๕๑๗.

วชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา. พุทธประวัติ เล่ม ๒
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหามงกุฎราชวิทยาลัย, ๒๕๑๗.

สาโรช บัวศรี, "จริยศึกษา", สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ตอนที่ ๑๔๒,
๒๕๐๘.

สาโรช บัวศรี, พุทธศาสนากับการศึกษาแผนใหม่ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์-
คุรุสภา, ๒๕๑๗.

สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหารงานบุคคลแผนใหม่ กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนา-
พานิช, ๒๕๑๖.

สิริ เทศประสิทธิ์, กฎหมายว่าด้วยการบริหารการศึกษา พระนคร : กรุงเทพ-
การพิมพ์, ๒๕๑๓.

สุมาลี สุวรรณแสง, "ระบบบริหาร การศึกษาฝ่ายสงฆ์ในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย",
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๑๗.

สุทิน เอเมะพันธ์, "การบริหารงานบุคคลของคุรุสภา : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการครู",
วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี ประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
๒๕๑๐.

แสง จันทร์งาม, พระพุทธศาสนาจากพระโอรส พระนคร : บรรณาการ, ๒๕๑๐.

ภาษาอังกฤษ

Dales S. Beach. Personnel : The Management of People at Work
London : The Macmillan Co., 1971.

Edwin B. Flippo. Principles of Personnel Management New York:
McGraw-Hill Book, Co., Inc., 1966.

Bruce Yuill. Supervision Principles and Techniques Sydney:
West Publishing Corporation, 1967.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนก ก.

บทที่ ๔

อริยสัจ ๔ ได้แก่

๑. ทุกขอริยสัจ คือชาติ ชรา มรณะ, อุปทานชั้น ๕
๒. ทุกขสมุทฺพอริยสัจ คือกามตัณหา, ภวตัณหา, วิภวตัณหา
๓. ทุกขนิโรธอริยสัจ คือนิพพาน (ความดับตัณหา)
๔. ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสัจ คืออริยมรรค ๘
(อยู่ในสังขวิภังคสูตร วิภังควรรค อภิปริยัตตวรรค มัชฌิมนิกาย
พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๒)

อกติ ๔ ได้แก่

๑. ฉันทาคติ ความลำเอียงเพราะความรักใคร่กัน
๒. โทสาคติ ความลำเอียงเพราะความชังเคืองกัน
๓. โมหาคติ ความลำเอียงเพราะความหลง
๔. ภยาคติ ความลำเอียงเพราะความกลัว
(อยู่ใน สังคีตสูตร ปาฏิกวรรค ทีฆนิกาย พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑๖)

ฆราวาสธรรม ๔ คือธรรมของฆราวาสผู้ครองเรือน ๔ ประการ ได้แก่

๑. สัจจะ มีความซื่อสัตย์จริงใจแก่กัน
๒. ทมะ การรู้จักขมจิตของตนไว้
๓. ชันติ มีความอดทน
๔. จาคะ มีการสละให้ปันสิ่งของของตนแก่คนที่ควรให้ปัน
(อยู่ในธรรมวิภาค ปริจเฉทที่ ๑)

มงคล ๓๔ ได้แก่

๑. อเสวนา จ พาลานี การไม่คบคนพาล
๒. ปณฺฑิตานญฺ จ เสวนา การคบบัณฑิต

๓. ปฐา จ ปฐนียานิ	การบูชาบุคคลที่ควรบูชา
๔. ปฏฺฐปเทศวาโส จ	การอยู่ในประเทศอันสมควร
๕. ปุพเพ จ กตปถคตา	ความเป็นผู้มีบุญอันกระทำแล้วใน
กาลก่อน
๖. อตุตสมฺมาบิณิ จ	การตั้งตนไว้ชอบ
๗. พาหุสจฺจนฺ จ	พาหุสัจจะ(ได้ฟังธรรมมาก)
๘. สิบฺบญฺ จ	ศีลปะ
๙. วินโย จ สุตฺติขิโต	วินัยที่ศึกษาดีแล้ว
๑๐. สุภาสิตา จ ยา วาจา	วาจาสุภาสิต
๑๑. มาตาปิตุ อุปฏฺฐานิ	การบำรุงบิดามารดา
๑๒. ปุตุตสงฺคุโ	การสงเคราะห์บุตร
๑๓. ทารสงฺคุโ	การสงเคราะห์ภรรยา
๑๔. อนากุลา จ กมฺมมุตฺตา	การทำงานอันไม่อาภูล(คั่งค้าง)
๑๕. ทานญฺ จ	การให้ทาน
๑๖. ธมฺมจริยา จ	การประพฤติธรรม
๑๗. ฉฺยาทกานญฺ จ สงฺคุโ	การสงเคราะห์ญาติ
๑๘. อนวชฺชานิ กมฺมานิ	กรรมอันไม่มีโทษ
๑๙. อารตี วิรตี ปาปา	การงดเว้นจากบาป
๒๐. มชฺชปานา จ สญฺจโม	ความสํารวมจากการค้ำน้ำเมา
๒๑. ออุปมาโท จ ธมฺเมสุ	ความไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย
๒๒. คารโ	ความเคารพ
๒๓. นิวาโต จ	ความประพฤติดีของตน
๒๔. สนฺตุฏฺฐิ จ	ความสันโดษ
๒๕. กตญฺญตฺตา	การกตัญญู
๒๖. กาเลน ธมฺมสุสวนิ	การฟังธรรมโดยกาล

- ๒๗. ขนุนที่ จ ความอดทน
 - ๒๘. โสวจสุตตะ ความเป็นผู้วางใจ
 - ๒๙. สมณานัญ จ ทสฺสนี การได้เห็นสมณะทั้งหลาย
 - ๓๐. กาเลน ฌมฺมสากจฺจํา การสนทนาธรรมโดยกาล
 - ๓๑. ทโป จ ความเพียร
 - ๓๒. พรหมจริยญฺ จ พรหมจรรย์
 - ๓๓. อริยสจฺจํ ทสฺสนี การเห็นอริยสัจ
 - ๓๔. นิพฺพานสจฺจิกิริยา จ การกระทำนิพพานให้แจ้ง
 - ๓๕. บุญสุสฺส โลภมฺเมหิ จิตของผู้ใดอันโลภกรรมทั้งหลาย
จิตฺตํ ยสฺส น กมฺปิติ ถูกต้องแล้วยอมไม่หวั่นไหว
 - ๓๖. ๗ลํ อโสภี ๗ลํ ย่อมไม่โสภเส่รว่า
 - ๓๗. ๗ลํ วิรัชํ ๗ลํ ย่อมไม่ปราศจากขุติ
 - ๓๘. ๗ลํ เขมํ ๗ลํ ย่อมเป็นจิตเกษม
- ตั้งนี้แล้ว ย่อมเป็นผู้ไม่ปราศภัย ในชาติทุกหมู่เหล่ายอมถึงความ
สวัสดีในที่ทุกสถาน
(อยู่ในมงคลสูตร จุฬวรรค ขุททกปาฐะ ขุททกนิกาย พระไตรปิฎก
เล่มที่ ๓๙)

อภิธานยธรรม ๗ ไคแก

- ๑. ภิกษุทั้งหลายหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย
- ๒. ภิกษุทั้งหลายเมื่อประชุมก็พร้อมเพรียงกันประชุม เมื่อเลิกประชุม
ก็พร้อมเพรียงกันเลิก จักพร้อมกันทำกิจที่สมควรทำ
- ๓. ภิกษุทั้งหลาย จักไม่บัญญัติสิ่งที่ยังไม่ได้ปฏิบัติ จักไม่เพิกถอนสิ่งที่
บัญญัติแล้ว จักประพฤตินั้นในสิกขาบทตามที่บัญญัติไว้แล้ว
- ๔. ภิกษุทั้งหลายยังสักการะเคารพนับถืออุชาทานผู้เป็นเถระเป็นรัตติกัญญ-
บวชมานาน เป็นสังฆบิดร เป็นสังฆปริณายกและจักสำคัญถ้อยคำแห่งท่านเหล่านั้น ว่า
เป็นถ้อยคำพึงเชื่อฟัง

๕. ภิกษุทั้งหลาย ไม่ตกอยู่ในอำนาจค้นหาที่เกิดขึ้นแล้ว อันเป็นเหตุให้เกิดในภพต่อไป

๖. ภิกษุทั้งหลาย จักพอใจอยู่ในเสนาสนะป่า

๗. ภิกษุทั้งหลาย จักเข้าไปตั้งความระลึกถึงเฉพาะตนได้ว่าในหนอเพื่อนพรหมจรรย์ผู้มีศีลเป็นที่รัก ที่ยังไม่มา ขอจงมา และที่มาแล้วพึงอยู่เป็นสุข

(อยู่ในภิกขุสูตร วัชชีวรรค อังคุตตรนิกาย พระไตรปิฎกเล่มที่ ๓๕)

วิมุตตายนะกถา คือทางรอด ๕ ประการ คือ

๑. ตนเองเป็นผู้ฟังธรรม
 ๒. ตนเองเป็นผู้แสดงธรรม
 ๓. ตนเองสาธยายธรรมอยู่เสมอ
 ๔. ตนเองตรึตรองในธรรมอยู่เสมอ
 ๕. ตนเองทำสมาธิให้เกิดขึ้น
- (คำตอบโดยผู้ซึ่งได้จากแบบสอบถาม)

สาราณียธรรม ๖ คือธรรมเป็นที่ตั้งแห่งความให้ระลึกถึง ได้แก่

๑. เขาไปตั้งกายกรรม ประกอบด้วยเมตตาในเพื่อนพรหมจรรย์ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง
๒. เขาไปตั้งวจีกรรม ประกอบด้วยเมตตาในเพื่อนพรหมจรรย์ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง
๓. เขาไปตั้งมโนกรรม ประกอบด้วยเมตตาในเพื่อนพรหมจรรย์ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง
๔. แบ่งลาภที่ตนได้มาโดยชอบธรรม และบริโภคร่วมกันกับเพื่อนพรหมจรรย์
๕. เป็นผู้มีศีลไม่ขาด อันค้นหา ทิฏฐิไม่ยึดถือ เป็นไปเพื่อสมาธิเสมอ กับเพื่อนพรหมจรรย์

๖. มีปฏิธน์เป็นนริยะ เป็นเครื่องนำออกซึ่งความสิ้นทุกข์เสมอกับ
เพื่อนพรหมจรรย์

(อยู่ในสาราณียาทวารรค อังคุตตรนิกาย พระไตรปิฎกเล่มที่ ๓๔)

ธรรมาธิปไตย หมายถึง

การปกครองที่ถือธรรมเป็นใหญ่ คือถือหลักการ เป็นใหญ่ไม่ใช่ถือบุคคล
หรือถืออารมณ์เป็นใหญ่ การปกครองแบบประชาธิปไตยอาจไม่ถูกต้องก็ได้ ถ้าหาก
คนส่วนใหญ่เป็นคนโง่ มีคัมภีรหาจนอาจไม่ถูกต้องเสมอไป ดังนั้นควรยึดหลักการ เป็นใหญ่
ต้องปรับคนเข้าหาหลักการหรือธรรม ไม่ใช่ปรับหลักการหรือธรรมเข้าหาคน

(คำตอบโดยผู้ซึ่งได้จากแบบสอบถาม)

Accountability หมายถึง

หลักและระบบในการทำให้บุคคลแต่ละคนในองค์การมีความรับผิดชอบ
ในงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย บุคคลพึงได้รับความดีความชอบและหรือการลงโทษ
ตามผลงานของตนโดยต่องานที่ได้รับมอบหมายเป็นเกณฑ์

(คำตอบโดยผู้ซึ่งได้จากแบบสอบถาม)

บทที่ ๕

ทศพิธราชธรรม คือธรรมของพระราชา ๑๐ ประการ ได้แก่

๑. ทาน	การให้ทาน
๒. สील	การรักษาศีล
๓. บริจาคี	การบริจาคทรัพย์ทำบุญ
๔. อาชชวี	ความซื่อตรง
๕. มหุทว	ความอ่อนโยน
๖. ทปี	ความประพฤติตน (ความเพียร)
๗. อุกุโกร	ความไม่โกรธ
๘. อวิหีสญจ	ความไม่เบียดเบียน

อุปกิเลส ๑๖ คือโทษเครื่องเศร้าหมอง ๑๖ อย่าง ได้แก่

๑. อภิชฌาวิสมโลภะ	ความละโมภไม่สม่ำเสมอคือความเพ่งเล็ง
๒. โทสะ	ความร้ายกาจ
๓. โกรธ	ความโกรธ
๔. อุปกนาหะ	ความผูกโกรธไว้
๕. มັถชะ	ความลบหลู่คุณท่าน
๖. ปลาสะ	ความที่เสมอคือยกตัวเทียมท่าน
๗. อีสสา	ความริษยาคือเห็นเขาได้ดี หนอยู่ไม่ได้
๘. มัจฉริยะ	ความตระหนี่
๙. มายา	ความมีมารยาคือเจ้าเล่ห์
๑๐. ส่าเตยยะ	ความโอ้อวด
๑๑. ถัมภะ	ความหัวค้อ
๑๒. สาร์มภะ	ความแข่งดี
๑๓. มานะ	ความถือตัว
๑๔. อติมานะ	ความดูหมิ่นท่าน
๑๕. มทะ	ความมัวเมา
๑๖. ปมาทะ	ความเลินเล่อ

(อยู่ใน ขรรมหายาทสูตร มูลปริยายวรรค มัชฌิมนิกาย พระไตรปิฎก

เล่มที่ ๑๗)

มละ ๕ คือมลทินแห่งบุรุษ ๕ ประการ (ปริสมละ) ได้แก่

๑. โกรธ	ความโกรธ
๒. มັถชะ	ความลบหลู่คุณท่าน
๓. อีสสา	ความริษยา
๔. มัจฉริยะ	ความตระหนี่
๕. มายา	ความเจ้าเล่ห์

๘. พิจารณาเห็นธรรมในธรรม มีความเพียร มีสติ มีสัมปชัญญะ
กำจัดอกุศลและโทมนัสในโลก

(อยู่ในสังคีตสูตร ปาฏิภวรรค ที่มณิกาย พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑๖)

อกุศลและโทมนัส ในคำว่ากำจัดอกุศลและโทมนัสเสียได้
ในโลกนั้น พระพุทธองค์ได้ทรงอธิบายว่า กายนั้นเองชื่อว่าโลก แม้อุปา-
ทานชั้น ๕ ก็ชื่อว่าโลก

อกุศล คือความกำหนัด, ความกำหนัดนักแห่งจิต

โทมนัสคือ ความไม่สบายทางใจ, ความทุกข์ทางใจ, ความ
เสวยอารมณ์ที่ไม่สบายเป็นทุกข์อันเกิดแต่เจโตสัมมัสน, กิริยาเสวยอารมณ์ที่ไม่สบาย
เป็นทุกข์อันเกิดแต่เจโตสัมมัสน (การสัมมัสนทางใจ)

อกุศลและโทมนัสดังกล่าวมานี้ถูกกำจัด, ถูกกำจัดราบคาบสงบ,
ระงับ, เข้าไประงับ, ดับไป, ดับไปอย่างราบคาบ, ถูกทำให้พินาศไป, ถูก
ทำให้พินาศไปด้วยดี, ถูกทำให้เหือดแห้ง, ถูกทำให้เหือดแห้งด้วยดี, ถูกทำให้
ที่สุดปราศไปแล้วในโลกนี้ ด้วยเหตุนี้จึงเรียกว่ากำจัดอกุศลและโทมนัสเสียได้ใน
โลก

(อยู่ใน สติปัฏฐานวิงค์ สุตตันตภาษณีย์ วิงค์คปรกม พระไตรปิฎกเล่ม
ที่ ๕๕)

สุจจริต ๓ ได้แก่

๑. กายสุจจริต คือความประพฤติชอบทางกาย ได้แก่ เว้นฆ่าสัตว์,
เว้นการลักทรัพย์, เว้นการประพฤตินิดในกาม

๒. จีสุจจริต คือความประพฤติชอบทางวาจา ได้แก่ เว้นพูดเท็จ,
เว้นพูดคำหยาบ, เว้นพูดส่อเสียด, เว้นพูดเพ้อเจ้อ

๓. มโนสุจจริต คือความประพฤติชอบทางใจ ได้แก่ ไม่โลภอยากได้
ของเขา, ไม่พยายามปองร้ายเขา, มีความเห็นชอบตามคลองธรรม

(อยู่ในสังคีตสูตรปาฏิภวรรค ที่มณิกาย พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑๖)

(ผนวก ก. ทั้งหมด ยกเว้นเฉพาะข้อความที่เป็นคำตอบโดยผู้รู้ ผู้วิจัย
ได้คัดมาจากหนังสือคัมภีร์ ของ พ.อ. ทวีช เปล่งวิทยา) :

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ข.

แบบสอบถาม

ชุดที่ ๑

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านเพื่อโปรดกรอกแบบสอบถามสำหรับใช้เป็นหลักในการเขียนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ของแผนกวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง

"การประยุกต์ทฤษฎีธรรมในการบริหารการศึกษาค้นคว้า"

คำอธิบาย

แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย ๒ ตอน

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นมี ๓ หมวด รวม ๕๐ ข้อ ให้เลือกตอบโดยการทำเครื่องหมายถูก (✓) ในข้อความที่ต้องการ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามชนิดที่ให้ตอบได้อย่างเสรี ด้วยการบรรยายประสบการณ์ซึ่งมีเพียงหมวดเดียวและมีข้อเดียว

คำว่า ผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารการศึกษา ๒ กลุ่ม

กลุ่มที่ ๑ ประกอบด้วยครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่, ผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้อำนวยการวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มที่ ๒ ประกอบด้วยศึกษาธิการอำเภอ, ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด, ศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการเขต

คำตอบให้เลือกแต่ละอย่างทั้ง ๕ อย่างในข้อความของแต่ละข้อในตอนที่ ๑ หมวด ก, หมวด ข และหมวด ค หมายถึงน้ำหนักของความเห็นด้วยของท่านที่มีต่อข้อความในข้อนั้น ๆ โปรดเลือกคำตอบเพียงอย่างเดียวยกเว้นสำหรับแต่ละข้อโดยใช้ความคิดเห็นของท่านเองเป็นหลักและมองในแง่ทางปฏิบัติจริง มิใช่เลือกคำตอบนั้นเพราะทราบว่าผู้บริหารคนอื่นก็อาจเลือกคำตอบนั้นเช่นเดียวกัน ความหมายของคำตอบ แต่ละอย่างมีดังต่อไปนี้คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายความว่าท่านเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น ๆ

เห็นด้วย หมายความว่าท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ

ไม่แน่ใจ หมายความว่าท่านตัดสินใจให้เด็ดขาดลงไปไม่ได้ว่าจะเห็นด้วย

หรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ

ไม่เห็นด้วย หมายความว่าท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายความว่าท่านไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น ๆ

โปรดกาเครื่องหมาย (✓) ลงในที่ว่างใต้คำตอบที่ท่านเลือก เพียงข้อละเครื่องหมาย

เคี้ยว โปรดกาทุกข้อ ตัวอย่างเช่น

ผู้บริหารที่คิดควรแต่งกายสะอาดเรียบร้อยเพื่อเป็นแบบอย่างแก่ครูอาจารย์และนักเรียน

นักศึกษา

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนคำตอบโปรดบรรยายนั้นโปรดบรรยายแต่โดยย่อเพียงแต่ระบุกรณีบริหาร, หลักธรรมที่ใช้ และขั้นตอนของการใช้หลักธรรมเพื่อแก้ปัญหา

ตัวอย่าง เช่น

- ๑. กรณี ชูสาว
- ๒. หลักธรรมที่ใช้คือ สติ สัมปชัญญะ, หิริ โอตตัปปะ
- ๓. ขั้นตอนของการใช้หลักธรรม (ข้อ ๒) เพื่อแก้ปัญหา (ข้อ ๑) มีดังนี้
 - ๓.๑ ศึกษาสาเหตุที่แท้จริงและพฤติกรรมของคูกรณี
 - ๓.๒ เชิญมาพบและชี้ให้เห็นถึงผลของการกระทำ
 - ๓.๓ เสนอแนะให้ใช้สติ สัมปชัญญะ และหิริ โอตตัปปะ

ตอนที่ ๑

ก. แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารบุคลากร

- ๑. การจูงใจบุคลากรของผู้บริหาร

๑.๑ ผู้บริหารควรใช้เทคนิคของการปรึกษาหารือและการประนีประนอมเพื่อโน้มน้าว
จิตใจบุคลากรที่เข้ามาสู่หน่วยงานด้วยการดำเนินการใหม่ที่มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับบุคลากร
เกาตั้งแต่ในระยะแรก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๑.๒ ผู้บริหารควรจูงใจบุคลากร เพื่อส่งเสริมให้งานของส่วนรวมบรรลุประสิทธิผล
อย่างมีประสิทธิภาพ คือให้งานในความรับผิดชอบของบุคลากร แต่ละคนบรรลุเป้าหมายเป็นที่
พอใจของตนเอง, ผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๑.๓ การจูงใจทั้งบุคลากรใหม่และบุคลากร เก่า เพื่อการ เลื่อนตำแหน่งของบุคลากร
หรือขยายงานเข้า เป็นตองอาศัยเทคนิคและกระบวนการ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๑.๔ ผู้บริหารชี้แจงให้ผู้ร่วมงานมีความรู้สึกมั่นคงในหน่วยงาน, ให้รู้สึกมีส่วนร่วมเป็น
เจ้าของหน่วยงาน, ให้มีสถานะเป็นบุคคลสำคัญของหน่วยงาน, ให้ได้ทราบข้อมูลที่จำเป็นและ
สำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับหน่วยงาน, และให้ทราบสภาพแวดล้อมทั้งของตำแหน่งงานและหน่วย-
งานนั้น ๆ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๑.๕ ผู้บริหารรู้จักใช้เทคนิคเพื่อดำเนินการตามกระบวนการจูงใจบุคลากร ซึ่ง
ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการจูงใจบุคลากร,
การจัดระบบงาน การกำหนดตัวเจ้าหน้าที่และการมอบอำนาจหน้าที่, การจัดทำรายละเอียด
ของกิจกรรม และการประสานงาน, การติดตามผลของการปรับตัวของบุคลากรใหม่หลังจาก
ผ่านกระบวนการจูงใจบุคลากรและการควบคุมประเมินผลกระบวนการจูงใจบุคลากร

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๒. ทักษะของผู้บริหารกับการเสริมสร้างขวัญในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากร

๒.๑ ผู้บริหารเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการบำรุงขวัญบุคลากร

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๒.๒ ผู้บริหารคำนึงถึงการบำรุงขวัญผู้ร่วมงานโดยถือเป็นเครื่องมือในการบริหาร

บุคลากร

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๒.๓ ผู้บริหารควรตระหนักถึงองค์ประกอบพื้นฐาน ๔ ประการคือ คุณภาพของงาน, ปริมาณของงาน, เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน, และค่าใช้จ่ายว่าเป็นแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเสริมสร้างขวัญในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ถูกต้องเที่ยงธรรมที่สุด

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๒.๔ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีศักดิ์ศรีของความเป็นครูเท่าเทียมกัน ด้วยการร่วมรู้เห็นในกิจการทั้งปวง ของสถานศึกษาและร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเสรี

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๒.๕ ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานใช้สิทธิของตนโดยความเป็นธรรมและถูกต้องตาม

ทำนองคลองธรรม

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๓. แนวความคิดเกี่ยวกับการวางแผนบริหารบุคลากรของผู้บริหาร

๓.๑ ผู้บริหารวางแผนเองแต่ผู้เดียว

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๓.๒ ผู้บริหาร กับผู้ร่วมงานร่วมกันวางแผนบริหารบุคลากร
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๓.๓ ผู้บริหาร คำนึงถึงขั้นตอนของกระบวนการวางแผนงานบุคคลตั้งแต่ขั้นวางแผน
 ค่าเนื้องาน ขั้นปฏิบัติตามแผนและขั้นตรวจตราแผน
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๓.๔ ผู้บริหาร ติดตามและประเมินผล การใช้แผนบริหารบุคลากรเป็นระยะ ๆ
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๓.๕ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายปฏิบัติการร่วมกันวิจัยแผนบริหารบุคลากรในรูปแบบของคณะกรรมการ
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๔. แนวปฏิบัติในการบริหารบุคลากรของผู้บริหาร

๔.๑ โดยใช้ประสบการณ์ของตนเองเป็นสำคัญ
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๔.๒ โดยใช้มติของคณะกรรมการหรือสมาชิกผู้ร่วมงานทั้งหมด
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๔.๓ โดยใช้หลักการว่าควยระเบียบ วินัย และคำสั่ง
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๔.๔ โดยใช้หลักการบริหารบุคลากรสมัยใหม่ว่าควรระบบคุณวุฒิซึ่งประเมินค่าของคน และงานจากผลของการจำแนกตำแหน่ง

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๔.๕ โดยใช้หลักธรรมในพระพุทธศาสนา

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๕. ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารบุคลากรที่ผู้บริหารอาจประสบ

๕.๑ ปริมาณงานในความรับผิดชอบของผู้ใต้บังคับบัญชา ลดลงและคุณภาพตกต่ำ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๕.๒ ผู้บริหารวิตกกังวล ท้อถอยและหมดกำลังใจอันเนื่องมาจากความรู้สึกนึกคิดของ

ตนเอง

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๕.๓ นักเรียนนักศึกษาต้องการให้ผู้บริหารย้ายหรือพ้นจากตำแหน่งโดยด่วน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๕.๔ คณะครูอาจารย์มีความประสงค์ให้ผู้บริหารย้ายหรือพ้นจากตำแหน่งโดยด่วน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๕.๕ ผู้ปกครองและประชาชนร้องเรียนให้ผู้บริหารย้ายหรือพ้นออกจากตำแหน่งโดยด่วน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๖. วิธีแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารบุคลากรที่ผู้บริหารควรถือปฏิบัติ เมื่อเกิดกรณีบริหารชั้น
ภายในหน่วยงาน

๖.๑ ผู้บริหารอาศัยกฎหมายระเบียบและคำสั่งเป็นเครื่องมือ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๖.๒ ผู้บริหารขอย้ายไปดำรงตำแหน่งที่อื่น
เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๖.๓ ผู้บริหารขอโอนไปดำรงตำแหน่งที่อื่นที่เทียบเท่ากับตำแหน่งเดิมในหน่วยงาน
ต่างสังกัด
เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๖.๔ ผู้บริหารสมัครใจขอลดตำแหน่งของตนเองเป็นผู้บังคับบัญชาที่หน่วยงานอื่นใน
สังกัดเดิม
เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๖.๕ ผู้บริหารตัดสินใจลาออกจากราชการ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๗. สาเหตุสำคัญที่ทำให้การบริหารบุคลากรล้มเหลว

๗.๑ ผู้บริหารถือความเห็นและการตัดสินใจของตนเองเป็นใหญ่
เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๗.๒ ผู้บริหารใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการปกครองบังคับบัญชา
เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๓.๓ ผู้บริหารประพฤติตัวว่างคนไม่อยู่ในลักษณะพฤติกรรมแบบอย่างโดยเสมอต้น

เสมอปลาย

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
_____	_____	_____	_____	_____

๓.๔ ผู้บริหารขาดการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
_____	_____	_____	_____	_____

๓.๕ ผู้บริหารไม่แสวงหาความรู้เกี่ยวกับการบริหารบุคลากรสมัยใหม่ และไม่นำหลักกรรมในพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ให้โดยประโยชน์มากที่สุด

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
_____	_____	_____	_____	_____

๔. ปัจจัยที่ทำให้การบริหารบุคลากรประสบความสำเร็จ

๔.๑ ผู้บริหารรู้จักบริหารจัดการโดยอาศัยหลักกรรมในพระพุทธศาสนาเพื่อช่วยให้จิตมีสมรรถภาพสูงสำหรับใช้เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารบุคลากร

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
_____	_____	_____	_____	_____

๔.๒ ผู้บริหารสร้างสรรคความสามัคคีของหมู่คณะโดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อกลาง

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
_____	_____	_____	_____	_____

๔.๓ ผู้บริหารให้ความยุติธรรมแก่ผู้ร่วมงานโดยทั่วถึงด้วยการร่วมกันสร้างเกณฑ์มาตรฐานกลางเพื่อใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอาจารย์

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
_____	_____	_____	_____	_____

๔.๔ ผู้บริหารบริการผู้ร่วมงานใหม่มีความสุขสนุกสนานโดยใช้ภาวะผู้นำของตนให้บังเกิดประโยชน์สูงสุด

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๔.๕ ผู้บริหารสนใจแสวงหาความรู้ว่าด้วยการบริหารงานบุคคลแผนใหม่และค้นคว้า
ศึกษาหลักธรรมในพระพุทธศาสนา มาสมทบประยุกต์ใช้ร่วมกับประสบการณ์ด้านการบริหารบุคลากร
อยู่เสมอ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๕. สาเหตุบางประการที่ทำให้ผู้บริหารมีความผิด

๕.๑ ตัวผู้บริหารเองเป็นผู้ก่อ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๕.๒ ผู้บังคับบัญชาเป็นเหตุ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๕.๓ ผู้บังคับบัญชาเป็นเหตุ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๕.๔ ประชาชนเป็นเหตุ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๕.๕ นักเรียนนักศึกษาเป็นเหตุ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๑๐. ชนิดความผิดของผู้บริหาร

๑๐.๑ ความนึกเกี่ยวกับการเงิน
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๑๐.๒ ความนึกเกี่ยวกับความประพฤติค่านิยม
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๑๐.๓ ความนึกเกี่ยวกับการเล่นการพนัน
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๑๐.๔ ความนึกที่ต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้บังคับบัญชา
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๑๐.๕ ความนึกที่ต้องรับผิดชอบ เพราะความนึกของนักเรียนนักศึกษา
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข. หลักธรรมประยุกต์กับการบริหารบุคลากร

หลักธรรมบางประการที่ใช้ในการบริหารบุคลากรโดยตรง

๑. สติ - ความระลึกได้, สัมปชัญญะ - ความรู้ตัว
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๒. หิริ - ความละอายแก่ใจ, โอตตัปปะ - ความเกรงกลัวผลของบาป
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๓. พรหมวิหาร ๔ : เมตตา - ความรักใคร่ปรารถนาจะให้เป็นผู้สุข, กรุณา - ความสงสารคิดจะช่วยให้พ้นทุกข์, มุทิตา - ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี, อุเบกขา -

ความวางเฉยไม่ตีใจไม่เสียใจ เมื่อผู้อื่นถึงความวิบัติ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๔. สัปปริสธรรม ๘ : รัชมัญญูตา - ความเป็นผู้รู้จักเหตุ, อิตถัญญูตา - ความเป็นผู้รู้จักผล, อิตถัญญูตา - ความเป็นผู้รู้จักตน, มัตถัญญูตา - ความเป็นผู้รู้จักประมาณ, กาลัญญูตา - ความเป็นผู้รู้จักกาล, ปริสัจญูตา - ความเป็นผู้รู้จักประชุมชน, บุคคลปโรปริญญูตา - ความเป็นผู้รู้จักเลือกบุคคล

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๕. สังคหัตถุ ๔ : ทาน - ให้อะไรของของตนแก่ผู้อื่นที่ควรให้, ปิยวาจา - เจรจาว่าจาที่อ่อนหวาน, อิตถจริยา - ประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น, สมานีคคตา - ความเป็นคนมีกมลเสมอไม่ถือตัว

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค. หลักธรรมประยุกต์เสริมการบริหารบุคลากร

หลักธรรมบางประการที่ช่วยเสริมให้การบริหารบุคลากร ได้ผลดียิ่งขึ้น

๑. ขันติ - ความอดทน โสรัจจะ - ความสงัด

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๒. ปธาน ความเพียร ๔ อย่าง : สังวรปธาน - เพียรระวังไม่ให้บาปเกิดขึ้นในสันดาน, ปธานปธาน - เพียรละบาปที่เกิดขึ้นแล้ว, ภาวนापธาน - เพียรให้กุศลเกิดขึ้นในสันดาน, อนรักขนาปธาน - เพียรรักษากุศลที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เสื่อม

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๓. อิทธิบาท ๔ - คุณคุณเครื่องให้สำเร็จความประสงค์ ๔ อย่าง : ฉันทะ - พอใจ
 รักใคร่ในสิ่งนั้น, วิริยะ - เพียรประกอบสิ่งนั้น, จิตตะ - เอาใจผูกพันในสิ่งนั้นไม่วางธุระ,
 วิมังสา - หมั่นไตร่ตรองพิจารณาเหตุผลในสิ่งนั้น
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๔. เวสาร์ชชกคุณธรรม ธรรมทำให้มีความกล้าหาญ ๕ อย่าง :
 สัทธา - เชื่อสิ่งที่ควรเชื่อ, สील - รักษากายวาจาให้เรียบร้อย, พาหุสัจจะ - ความเป็นผู้
 ศึกษามาก, วิยารัมภะ - ปราศจากความเพียร ปัญญา - รอบรู้สิ่งที่ควร
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๕. มรรค ทางปฏิบัติอันเป็นสายกลางมีองค์ ๘ : สัมมาทิฎฐิ - ปัญญาอันเห็นชอบ,
 สัมมาสังกัปปะ - คำวิชอบ, สัมมาวาจา - เจรจาชอบ, สัมมากัมมันตะ - ทำงานชอบ,
 สัมมาอาชีวะ - เลี้ยงชีวิตชอบ, สัมมาวายามะ - เพียรชอบ, สัมมาสติ - ระลึกรชอบ,
 สัมมาสมาธิ - ตั้งใจไว้ชอบ
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ ๒

ง. การแก้ปัญหาการบริหารบุคลากร

ประสบการณ์ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรที่ข้าพเจ้าแก้ไขได้สำเร็จโดยใช้หลักธรรมใน
 พระพุทธศาสนา คือ

๑. กรณี (โปรดระบุกรณีบริหารบุคลากรที่เป็นปัญหา)
๒. หลักธรรมที่ใช้คือ
-
-

๓. ขั้นตอนของการใช้หลักกรรม (ข้อ ๒) เพื่อแก้ปัญหา (ข้อ ๑) มีดังนี้

- ๓.๑
- ๓.๒
- ๓.๓
- ๓.๔
- ๓.๕

รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบ

กรุณาบอกตำแหน่งราชการของท่านโดยกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในวงเล็บ
ผู้บริหาร กลุ่มที่ ๑

- ครูใหญ่ ()
- อาจารย์ใหญ่ ()
- ผู้อำนวยการโรงเรียน ()
- ผู้อำนวยการวิทยาลัย ()

ผู้บริหาร กลุ่มที่ ๒

- ศึกษานิเทศก์อำเภอ ()
- ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด ()
- ศึกษานิเทศก์จังหวัด ()
- ศึกษานิเทศก์เขต ()

กรุณาระบุวุฒิของท่านโดยกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในวงเล็บและไปรกรอกวุฒิด้วย

- ๑. วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี () วุฒิ
- ๒. วุฒิปริญญาตรี () วุฒิ
- ๓. วุฒิปริญญาโท () วุฒิ

(ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม)

วีระ อ่ำพันธุ์สุข

นิสิตแผนกวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

ชุดที่ ๒

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านเพื่อโปรดกรอกแบบสอบถามสำหรับใช้เป็นหลักในการ
เขียนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของแผนกวิชาบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง

"การประยุกต์พุทธธรรมในการบริหาร การศึกษาด้านบุคลากร"

คำอธิบาย

แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย ๒ ตอน

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นมี ๒ หมวดรวม ๑๐ ข้อ ให้เลือกตอบโดยทำ
เครื่องหมายถูก (✓)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามชนิดที่ให้ตอบได้อย่างเสรีด้วยการบรรยายความรู้เกี่ยวกับ
หลักธรรมหรือหลักวิชาบริหารงานบุคคล มี ๒ หมวดรวม ๔ ข้อ

คำว่า ผู้ หมายถึงบุคคล ๒ กลุ่ม

กลุ่มที่ ๑ ประกอบด้วยพระสงฆ์พระคุณวุฒิป่าวยบริหาร และผู้ทรงคุณวุฒิคำนพระพุทธรศาสนา

กลุ่มที่ ๒ ประกอบด้วยนักบริหาร การศึกษาและนักวิชาการด้านบริหาร การศึกษา

แนวตอบ

๑. คำตอบให้เลือกแต่ละอย่างทั้ง ๕ อย่างใดข้อความแต่ละข้อในตอนที่ ๑
หมวด ก และหมวด ข หมายถึงน้ำหนักของความเห็นด้วยของท่านที่มีต่อข้อความในข้อนั้น ๆ
โปรดเลือกคำตอบเพียงอย่างเดียวยสำหรับแต่ละข้อโดยใช้ความคิดเห็นของตนเองเป็นหลัก
และมองในแง่ทางปฏิบัติจริงเป็นแนววินิจฉัย ความหมายของคำตอบแต่ละอย่างมีดังต่อไปนี้คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายความว่าท่านเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น ๆ

เห็นด้วย หมายความว่าท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ

ไม่แน่ใจ หมายความว่าท่านตัดสินใจให้เด็ดขาดลงไปไม่ได้ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่เห็น
ด้วยกับข้อความนั้น ๆ

ไม่เห็นด้วย หมายความว่าท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายความว่าท่านไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น ๆ

โปรดกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงใต้คำตอบที่ท่านเลือกเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว
โปรดกาทุกข้อ ตัวอย่างเช่น

ขรवासธรรม ๔ : ขรรมของขรवासผู้ครองเรือน ๔ ประการ ได้แก่สัจจะ - มีความซื่อสัตย์จริงใจแก่กัน, ทมะ - การรู้จักขมจีตของตนไว้, ขันติ - มีความอดทน, จาคะ - มีการสละให้ปันสิ่งของของตนแก่คนที่ควรให้ปัน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

_____ ✓ _____ _____ _____

๒. ตอนที่ ๒ ในหมวด ก. คำถามอย่างเดียวกันมี ๒ ข้อ ขอให้ผู้รูกลุ่มที่ ๑ กับผู้รูกลุ่มที่ ๒ ได้โปรดอ่านข้อความในวงเล็บที่ระบุชื่อกลุ่มผู้ตอบเป็นหลักก่อนตอบ

ตอนที่ ๑

ก. หลักธรรมประยุกต์กับการบริหารบุคลากร

หลักธรรมบางประการที่ใช้ในการบริหารบุคลากรโดยตรง

๑. สติ - ความระลึกได้, สัมปชัญญะ - ความรู้ตัว

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

_____ _____ _____ _____

๒. หิริ - ความละอายแก่ใจ, โอตตัปปะ - ความเกรงกลัวผลของบาป

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

_____ _____ _____ _____

๓. พรหมวิหาร ๔ : เมตตา - ความรักใคร่ปรารถนาจะให้เป็นผู้สุข, กรุณา - ความสงสารคิดจะช่วยให้พ้นทุกข์, มุทิตา - ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี, อุเบกขา - ความวางเฉยไม่ตีใจไม่เสียใจเมื่อผู้อื่นถึงความวิบัติ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

_____ _____ _____ _____

๔. สัมปรีชธรรม ๗ : ชัมมัตญูตา - ความเป็นผู้รู้จักเหตุ, อัจฉัญญูตา - ความเป็นผู้รู้จักผล, อัจฉัญญูตา - ความเป็นผู้รู้จักตน, มัตตัญญูตา - ความเป็นผู้รู้จักประมาณ, กาลัญญูตา - ความเป็นผู้รู้จักกาล, ปริสัจญูตา - ความเป็นผู้รู้จักประชุมชน, ปุคคลปโรปรัญญูตา - ความเป็นผู้รู้จักเลือกบุคคล

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๕. สังคหัตถุ ๔ : ทาน - ให้สิ่งของของตนแก่ผู้อื่นที่ควรให้ปัน, ปิยาวาจา - เจรจาวาจาที่อ่อนหวาน, อัจฉจริยา - ประพฤติสิ่งที่ประโยชน์แก่ผู้อื่น, สมานัตตาคา - ความเป็นคนมีตนเสมอไม่ถือตัว

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข. หลักธรรมประยุกต์เสริมการบริหารบุคลากร

หลักธรรมบางประการที่ช่วยเสริมให้การบริหารบุคลากรได้ผลดียิ่งขึ้น

๑. ขันติ - ความอดทน, โสรัจจะ - ความเสงี่ยม

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๒. ปธาน ความเพียร ๔ อย่าง : สังวรปธาน - เพียรระวังไม่ให้บาปเกิดขึ้นในสันดาน, ปหาปธาน - เพียรละบาปที่เกิดขึ้นแล้ว, ภาวนापธาน - เพียรให้กุศลเกิดขึ้นในสันดาน, อนุรักษนาปธาน - เพียรรักษากุศลที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เสื่อม

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๓. อิทธิบาท ๔ คุณเครื่องให้สำเร็จความประสงค์ ๔ อย่าง : ฉันทะ - พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น, วิริยะ - เพียรประกอบสิ่งนั้น, จิตตะ - เอาใจปักใจในสิ่งนั้นไม่วางธุระ, วิมังสา - หมั่นตรองพิจารณาเหตุผลในสิ่งนั้น

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๔. เวสารัชชการณธรรม ธรรมทำความกล้าหาญ ๕ อย่าง : สัทธา - เชื่อสิ่งที่ควรเชื่อ,
 สील - รักษากาย วาจาให้เรียบร้อย, พาหุสัจจะ - ความเป็นผู้ศึกษามาก, วิริยารัมภะ -
 ปรารถนาความเพียร, ปัญญา - รอบรู้สิ่งที่ควรรู้
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๕. มรรค ทางปฏิบัติอันเป็นสายกลางมีองค์ ๘ : สัมมาทิฏฐิ - ปัญญาอันเห็นชอบ,
 สัมมาสังกัปปะ - คำริชอบ, สัมมาวาจา - เจรจาชอบ, สัมมากัมมันตะ - ทำงานชอบ,
 สัมมาอาชีวะะ - เลี้ยงชีวิตชอบ, สัมมาวายามะ - เพียรชอบ, สัมมาสติ - ระลึกรชอบ,
 สัมมาสมาธิ - ตั้งใจไว้ชอบ
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ ๒

ค. หลักธรรม ประยุกต์สมทบ

๑. ข้าพเจ้ามีความเห็นว่ายังมีหลักธรรมสำคัญที่ใช้ในการบริหาร การศึกษาด้านบุคลากร โดยตรงอีก
 บางประการ คือ

- ๑.๑
- ๑.๒
- ๑.๓

๒. ข้าพเจ้ามีความเห็นว่ายังมีหลักธรรมที่ช่วยเสริมให้การบริหาร การศึกษาด้านบุคลากร ได้ผลดี
 ยิ่งขึ้นอีกบางประการ คือ

- ๒.๑
- ๒.๒
- ๒.๓

ง. การแก้ปัญหาการบริหารบุคลากร (เฉพาะผู้รูกกลุ่มที่ ๑)

๓. ผู้บริหารที่ขอใ้ใช้อำนาจไม่เป็นธรรมในการบริหาร การศึกษาด้านบุคลากรอยู่เสมอ จะใช้
 หลักธรรมข้อใดเพื่อช่วยไม่ให้ผู้บริหารหลงผิดต่อไปและจะใช้หลักธรรมดังกล่าวอย่างไร

หลักธรรมที่ใช่คือ

.....

ใช่หลักธรรมโดย

.....

.....

.....

.....

๔. ผู้บริหารที่^๑ประมาทในการ^๒ดำเนินชีวิตส่วนตัวและชีวิตราชการทำให้กระทบกระทั่ง^๓เพื่อนต่อตำแหน่งของตนเองรวมทั้งเป็นเหตุ^๔ให้งานที่รับผิดชอบเสียหาย ท่านจะแนะนำให้ผู้บริหารผู้ยึดหลักธรรมอะไร และจะเสนอแนะให้ปฏิบัติตามหลักธรรมข้อนี้โดยวิธีใด

หลักธรรมที่ควรถือปฏิบัติคือ

.....

ควรใช่หลักธรรมโดย

.....

.....

.....

.....

.....

๖. การแก้ปัญหาการบริหารบุคลากร (เฉพาะครูกลุ่มที่ ๒)

๓. ผู้บริหารที่^๑ชอบใช้อำนาจที่ไม่เป็น^๒ธรรมในการบริหารการศึกษาคณา^๓บุคลากรอยู่เสมอ จะ^๔ใช้หลักวิชาบริหารงานบุคคลแบบใหม่ข้อใด เพื่อช่วยไม่ให้ผู้บริหารหลงผิดต่อไป และจะใช้หลักวิชาดังกล่าวอย่างไร

หลักบริหารงานบุคคลที่ใช่คือ

.....

ใช่หลักวิชาโดย

.....

.....

๔. ผู้บริหารที่ประมาทในการดำเนินชีวิตส่วนตัวและชีวิตราชการทำให้กระทบกระเทือนต่อตำแหน่งของตนเองรวมทั้งเป็นเหตุให้งานที่รับผิดชอบเสียหาย ท่านจะแนะนำให้ผู้บริหารผู้นี้ยึดหลักวิชาการทำงานบุคคลแผนใหม่ขอใด และจะเสนอแนะให้ปฏิบัติตามหลักวิชาข้อนี้โดยวิธีใด

หลักบริหารงานบุคคลที่ควรถือปฏิบัติคือ

.....

ควรใช้หลักวิชาใด

.....

.....

.....

.....

รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบ

กรุณาบอกรายละเอียดบางประการโดยกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในวงเล็บและโปรดกรอกวุฒิของท่านด้วย.

วุฒิ ผู้ วุฒิ
วุฒิกลุ่มที่ ๑ ()

วุฒิ ผู้ วุฒิ
วุฒิกลุ่มที่ ๒ ()

วุฒิต่ำกว่าเปรียญธรรม ๔ ประโยค () วุฒิ

วุฒิปะริยชรรรมสูงกว่ำ ๔ ประโยค () วุฒิ

วุฒิต่ำกว่ำปริญญาโท () วุฒิ

วุฒิปริญญาโท () วุฒิ

วุฒิปริญญาเอก () วุฒิ

(ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม)

วีระ อ่ำพันธุ์สุข

นิสิตแผนกวิชาการศึกษาศึกษา

คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการศึกษา

นายวีระ อ่ำพันธ์สุข

สำเร็จปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน เมื่อ
พ.ศ. ๒๕๐๓

สำเร็จประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาบริหารการศึกษา จากคณะครุศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนนันทราช "ประชานิมิต" อำเภอ
นันทราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย